

Erialaseltside avalik pöördumine valitsuse ja riigikogu poole 2. detsembril 2016

Eesti tervishoiu ülesandeks on tagada elanikkonna turvatunne ja jätkusuutlikkus. Täna on tervishoid jõudnud sügavasse kriisi, mille põhjuseks on krooniline alarahastamine. Kriitiliselt on halvenenud nii plaanilise kui ka erakorralise arstiabi kättesaadavus ja kvaliteet. Viimase kolme aasta jooksul on haigekassa jõuliselt vähendanud haiglaravi rahastamist ravijuhtude langetamisega ehk maakeeli on vähendatud nende patsientide arvu, kellele ravi võimaldatakse. Ravijuhtude kärpimisega kavatakse jätkata ka 2017. aastal. See on viinud olukorrani, kus plaanilisele ravile pääsemist oodates halveneb inimeste tervis niivõrd, et oma järjekorda ei jõutagi ära oodata. Parimal juhul sattutakse haiglasse erakorralise haigena, halvimal juhul aga enam mitte kunagi. Selleks inimeseks võib olla ka valitsuse- või parlamendiliige.

Statsionaarse arstiabi mahu vähendamine ning osutatud teenuste alarahastamine sunnib haiglaid voodikohti sulgema, personali koondama ja oma võimekust piirama. Osa personali lahkub ka ise – sinna, kus jätkuvalt on võimalik inimesi oma tööga aidata. Kasvatat üleplaani tööde rahastatakse haigekassa poolt koefitsiendiga 0,3, mis on demoraliseeriv ja majanduslikult jätkusuutmatu. See omakorda soodustab meditsiiniteenuste kättesaadavuse ning kvaliteedi langust.

Tekkinud olukord koormab nii kiirabi kui ka erakorralise meditsiini osakondi. See on täiendav stress personalile, kuna patsientide paigutamine haiglaravile on keeruline, samas aga põhjustavad ravi edasilükkamine ja korduvad pöördumised erakorralise meditsiini osakonda patsientide ning nende lähedaste põhjendatud rahulolematust. Rahulolematust on ka meditsiinitöötajates endis, kuna tänu ebaadekvaatsele tervishoiuteenuse rahastamisele ei ole võimalik tagada patsientidele parimat võimalikku ravi. Meedikute streik on siin täiesti ootuspärane asjade käigu jätk.

Praegune olukord sunnib meedikuid tegema patsiendi jaoks halbu valikuid, lükkama edasi õigeaegse ravi alustamist, piirama ravi mahtu ja kättesaadavust. Määramatult edasi lükatud plaanilised ravijuhud muutuvad erakorraliseks. Taoline olukord suurendab patsiendi kannatust ning riski tõsise terviserikke tekkeks ning seab meedikud neist endist sõltumatu surve ja pahameele alla. Tõsiste tervisehäda erakorraline ravi on oluliselt kallim kui plaaniline, seega tekib surnud ring.

Sellest, et Eesti praegune tervishoiu rahastamise skeem ei ole jätkusuutlik, teavitasiid WHO ja Praxise

ekspertid poliitikuid juba aastaid tagasi, kuid rahastamise otsuseid on ignorantselt edasi lükatud. Laiemas mõttes on jäetud tegemata otsused Eesti elanike tervise parandamiseks ning väärikalt elatud aastatega eluea tõstmiseks.

Allakirjutanud nõuavad oma seltsi liikmete nimel Eesti tervishoiu rahastamise jätkusuutliku mudeli kiiret väljatöötamist ning seniks sihtotstarbelist haigekassa reservide kasutamise võimalust. Haigekassa reservid ei saa olla riigi eelarve tasakaalus hoidmise pühaks instrumendiks. Haigekassa rahastatavate ravijuhtude arv tuleb kohe taastada 2013. aasta tasemele. Vaid sellisel moel on võimalik pakkuda Eesti elanikele turvatunnet ning tagada patsiendile vajaliku tervishoiuteenuse kiire ning kvaliteetne kättesaadavus.

Eesti Erakorralise Meditsiini Arstide Selts,
Eesti Üldkirurgide Selts,
Eesti Kiirabi Liit,
Eesti Kirurgide Assotsiatsioon,
Eesti Anestesioloogide Selts,
Tartu Kirurgide Selts,
Eesti Sisearstide Ühendus,
Tallinna Kirurgide Selts,
Eesti Kardioloogide Selts,
Eesti Traumatoloogide-Ortopeedide Selts,
Eesti Kopsuarstide Selts,
Eesti Lastekirurgide Selts,
Eesti Gastrointestinaalse Endoskoopia Ühing,
Eesti Veresoonte- ja Endovaskulaarkirurgia Selts,
Eesti Gastroenteroloogide Ühendus,
Eesti Plastika- ja Rekonstruktiivkirurgia Selts,
Eesti Onkoloogide Selts,
Eesti Kaitseväärsarstide Selts,
Eesti Endokrinoloogia Selts,
Eesti Hambaarstide Liit,
Eesti Psühhiaatrie Selts,
Eesti Unemeditsiini Selts,
Eesti Lastearstide Selts,
Eesti Perearstide Selts,
Eesti Peavalu Selts,
L. Puusepa nim. Neuroloogide ja Neurokirurgide Selts,
Eesti Silmaarstide Selts,
Eesti Naha ja Suguhaiguste Arstide Selts,
Eesti Transfusioonimeditsiini Selts,
Eesti Immunoloogide ja Allergoloogide Selts